

НЕПРАВОМІРНЕ ВИКОРИСТАННЯ ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ ЯК ВИД НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Ринкова економіка стала рушієм розвитку конкурентних відносин. Становище суб'єктів господарювання в цих відносинах визначається нічим іншим як його діловою репутацією. Відповідно позитивна ділова репутация здобувається роками клопіткої праці, а отже високо ціниться. Тому важливо не лише здобути хорошу репутацию, а й уміло, відповідно до законодавства, протистояти у разі спроби її запламування, як наслідку дискримінації її іншими суб'єктами або ж підпавши під використання методів недобросовісної конкуренції в цілому. Саме тому актуальність цієї теми на сьогодні не породжує сумнівів, а значить потребує уваги зі сторони дослідників.

Добросовісна ділова репутация підприємства, що пропонує і гарантує високу якість своєї продукції, створює умови для збільшення обсягів продажу, а отже і прибутковості підприємства. Суб'єкти господарювання, як власники особистого промислового зразка, першочергово зацікавлені в тому, щоб ним не вдалось скористатись інші суб'єкти господарювання, шляхом поширення негативної інформації задля введення споживачів в оману та просування своєї продукції. Дана проблема була і буде актуальною, а отже потребує дослідження і пропозицій щодо вирішення.

Дане питання неодноразово ставало предметом досліджень як українських так і зарубіжних дослідників, серед яких О. Безух, З. Борисенко, І. Дахно, О. Кондратьєва, І. Нойффер та ін.

Конкуренція є невід'ємним елементом розвитку ринкової економіки, а отже її основою. Це не складно довести на практиці, так як у сфері господарювання відбувається «боротьба» – кожен прагне прибутковості, що, власне, і породжує конкуренцію, а також обґрунтовує прагнення кожного окремого суб'єкта господарювання до пошуку ефективних рішень. Але, нажаль, слід згадати й те, що ця «змагальність» у сфері господарських відносин не завжди здійснюється добросовісно – на засадах чесного, традиційного підприємництва. А саме мова іде про недобросовісну конкуренцію як таку, що завдає шкоди суб'єктам господарювання, споживачам і суспільству загалом.

Світова практика захисту від несумлінної конкуренції розпочинається прийняттям Паризької конвенції по охороні промислової власності у 1883р. Здійснивши невеличкий історичний екскурс хотілося б відмітити, що Україна приєдналась до неї 25 грудня 1991 року, а уже в 1996р. було введено і дію Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції», який на сьогодні і є основою регулювання відносин у цій сфері [1].

За даними річного звіту Антимонопольного комітету України за 3 квартал 2013р., комітетом на офіційній сторінці наведено огляд характерних справ, однією із яких є зобов'язання ТОВ «Український Прогресивний Альянс» припинити порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції у вигляді використання позначки «Б.А.Н.К. ERSTE», що викликає у споживачів асоціації із фінансовою установою ПАТ «Ерсте Банк», який набув ділової репутации завдяки власним зусиллям [2].

Важливо також відмітити про випадки, де розгляд дій пов'язаних із недобросовісною конкуренцією суб'єктів господарювання, як наслідок не знаходить. Та, нажаль, таких прикладів і їх статистику офіційні джерела не наводять, хоча вони мають місце. Отже, все більшого поширення набувають випадки маніпулювання конституційним правом, а саме – правом направляти письмові чи особисті звернення до органів державної влади (ст. 40 Конституції України). А саме річ іде про порушення законодавства у вигляді дискримінації господарюючого суб'єкта, шляхом поширення неправдивих поточних відомостей, безпосередньо пов'язаних із діяльністю господарюючого суб'єкта, які могли завдати шкоду його діловій репутации. Такі дії ведуть до перевірок фактів порушень законодавства контролюючими і правоохоронними органами області. Можна лише представити як подібного роду перевірки «сприятимуть» виробничій діяльності суб'єкта, а також, головним чином, і його діловій репутации.

Для забезпечення неможливості подібних дій необхідне впровадження і вдосконалення суворої особистої відповідальності для посадових осіб як за бездіяльність і допущення таких дій, так і за сприяння таким перевіркам, що піддають сумніву ділову репутацию окремого господарюючого суб'єкта, що дискредитуються [3, с. 74].

Отже, постає нагальна потреба доповнень і конкретизувань у законодавстві щодо відповідальності осіб, що своєю бездіяльністю, недбалістю чи вчинками сприяють «процвітання» недобросовісної конкуренції. Це стосується також і власників сайтів, що розміщують інформацію що не відповідає дійсності або частково її спотворює.

Загалом проведене дослідження свідчить про необхідність оновлення і доповнення нормативно-правової бази першочергово, а після на основі неї вдосконалення, власне, практичної діяльності щодо уникнення і попередження дискредитації та недобросовісної конкуренції в цілому.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції»// [Електронний ресурс] – Режим доступу до документа: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>
2. Антимонопольний комітет України. Офіційний веб-портал. Огляд показових справ // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа :<http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/100254>
3. Журик Ю.В. Антимонопольно-конкурентне право України. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 272 с.